

SURAT An-Naba' - KAPITEL 78

Tillkännagivandet

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

I GUDS, DEN NÅDERIKES, DEN BARMHÄRTIGES NAMN

78:1

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ

VAD FRÅGAR de varandra om

78:2

عَنِ النَّبَأِ الْعَظِيمِ

[De frågar] om det viktiga tillkännagivandet,

78:3

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ

om vars [innebörd] meningarna går isär.

78:4

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

Men [de behöver inte fråga]! De skall snart få visshet.

78:5

نُؤَمِّمُ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

Ja, de skall sannerligen snart få visshet!

78:6

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا

HAR VI inte gjort jorden till en bädd [över vilken ni kan resa ert tält för att] få vila

78:7

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا

Och [har Vi inte gjort] bergen som tälpålar?

78:8

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا

Vi har skapat er i par, [män och kvinnor,]

78:9

وَجَعَلْنَا تَوْمَكُمْ سُباتًا

och Vi har skänkt er sömnen som ett avbrott för vila

78:10

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَاسًا

och gjort natten som ett täcke

78:11

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا

och dagen så att ni [kan se] att förtjäna ert bröd.

78:12

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا سِدَادًا

Och Vi har välvt sju fast hopfogade [himlar] över er

78:13

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا

och [där] skapat en vitglödande lampa.

78:14

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً تَنْجَاتًا

Och Vi pressar ut vattnet ur regnmolnen i rikliga flöden

78:15

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا

och frambringar därmed säd och [annan] växtlighet

78:16

وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا

och rikt blommande trädgårdar.

78:17

إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامِ كَانَ مِيقَاتًا

TIDEN FÖR Åtskillnadens dag [då de goda skall skiljas från de onda] är fastställd.

78:18

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي السُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا

Det är den Dag då det skall stötas i basunen och ni skall skynda fram [ur gravarna] i myllrande massor,

78:19

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا

och himlen skall öppnas som [om den varit försedd med] portar

78:20

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا

och bergen skall tona bort som hägringar.

78:21

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا

Och helvetet som [ständigt] lurar på [offer]

78:22

لِّلطَّاغِيَةِ مَنَابِتِهَا

skall välkomna de trotsiga syndarna.

78:23

لَّيْسِينَ فِيهَا أَحْقَابًا

Där skall de förbli under oöverskådlig tid

78:24

لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا

utan att känna svalka och utan att få dricka

78:25

إِلَّا حَمِيمًا وَعَسَاقًا

annat än skållhett vatten och den motbudande [vätska som sipprar ur ett sår], -

78:26

جَزَاءً وَجَاقًا

en lön som svarar mot [deras handlingar]!

78:27

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا

De fruktade varken räkenskapen [eller domen]

78:28

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا

och de förkastade alla Våra budskap som lögn,

78:29

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا

men allt [vad de har gjort] har Vi fört upp i en bok.

78:30

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا

[Och Vi skall säga:] ”Smaka nu [frukten av era handlingar] – Vi skall [hädanefter] bara hopa nya lidanden över er!”

78:31

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

I sin triumf får de gudfruktiga glädjas åt

78:32

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

lummiga parker och [spaljéer av] vindruvor

78:33

وَكَوَاعِبَ أُنثَاءَ

och följeslayerskor, evigt unga som de själva,

78:34

وَكَأْسًا دِهَانًا

och bägare fyllda till brädden [med paradisetts vin].

78:35

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا

Där skall de varken höra tomt och meningslöst tal eller lögner.

78:36

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا

[Detta är] din Herres belöning – som Han skänker enligt [Sin] räkning –

78:37

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ ۚ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا

Herren över himlarna och jorden och allt som är däremellan, den Nåderike! Ingen skall kunna tala till Honom

78:38

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا ۚ لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَمَرَ لَهُ الرِّحْمَانُ وَقَالَ صَوَابًا

den Dag då själarna och änglarna står uppställda på led och ingen tar till orda utom den som fått den Nåderikes tillåtelse och han säger inte annat än det som är rätt och sant.

78:39

دُلِكَ الْيَوْمِ الْحَقُّ □ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا

Så kommer Sanningens dag att vara. Låt då den som så vill, försöka finna vägen tillbaka till sin Herre [medan det är tid]!

78:40

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

Vi har varnat er för ett straff som är nära förestående [och som kommer att drabba er] den Dag då människan ser [klart], vad hon har sänt framför sig [till Domen], och då den som förnekade sanningen skall säga: "Ack, om jag nu hade varit mull och jord!"

Redaktionens
Anteckningar

Teologisk innebörd

Suran är Meckansk och handlar om Domedagen, människans öde och Guds makt. Den börjar med frågan: "Om vad frågar de varandra? Om det väldiga budskapet (*an-naba' al-'azīm*)."

- **Budskapet** syftar på uppståndelsen och Domedagen, som förnekarna tvivlade på.
- Gud påminner om skapelsens tecken: jorden, bergen, natten, dagen, solen, regnet – allt som vittnar om Hans makt.
- Suran beskriver Domedagens fasor: basunen ljuder, människan står inför räkenskap, helvetet väntar för förnekarna, paradiset för de gudfruktiga.
- Den avslutas med att människan får veta sanningen och att ingen kan undkomma Guds dom.

Språklig och retorisk analys

- Suran öppnar med en **retorisk fråga** som skapar dramatik och väcker uppmärksamhet.
- **An-naba'** betyder "det stora budskapet" – här används det för att betona

uppståndelsens enorma betydelse.

- Verserna är **korta, rytmiska och intensiva**, typiskt för Meckanska suror.
- **Antiteser** används: helvetets straff vs paradiset, natt vs dag, vila vs arbete.
- Bildspråket är starkt: helvetet som en plats av straff, paradiset som en trädgård med svalka och belöning.

Profeten ﷺ frid vare över honom

- Profeten reciterade ofta denna sura i bönen, särskilt vid fajr och maghrib, eftersom dess korta verser är kraftfulla och minnesvärda.
- Han beskrev den som en påminnelse om uppståndelsen och att människan måste förbereda sig för räkenskapen.

Sahaba

- Sahaba såg suran som en varning till Quraysh, som tvivlade på uppståndelsen.
- De betonade att "det stora budskapet" är återuppståndelsen, och att förnekarna kommer att inse sanningen när det är för sent.
- För dem var suran en tröst: de gudfruktiga får paradiset, även om de lider i detta liv.

Tabieen

- Tabieen som Mujāhid och Qatāda förklarade att "det stora budskapet" är Domedagen, och att hela suran är en påminnelse om dess visshet.
- De betonade att skapelsens tecken (jord, berg, natt, dag, regn) är bevis för Guds makt och Hans förmåga att återuppväcka.

Klassiska mufassirūn

- **al-Ṭabarī**: Tolkar "det stora budskapet" som uppståndelsen, och ser skapelsens tecken som bevis för Guds makt.
- **Ibn Kathīr**: Lyfter fram att förnekarna tvistade om uppståndelsen, men att sanningen kommer att avslöjas på Domedagen. Han beskriver helvetet och paradiset i detalj.
- **al-Jalālayn**: Kortfattad, betonar att suran handlar om uppståndelsen och människans öde.
- **al-Suyūṭī**: Samlar hadither som visar att profeten reciterade denna sura ofta i bönen.

Moderna kommentatorer

- **Mohammad Knut Bernström:** Ser suran som en poetisk meditation över kosmos och människans öde. Han betonar kontrasten mellan naturens ordning och människans tvivel, och att uppståndelsen är det stora budskapet som ingen kan undkomma.
- **Sheikh al-Sa'dī:** Pedagogisk, framhåller att suran visar Guds makt genom skapelsen och att uppståndelsen är viss. Han betonar att de gudfruktiga får belöning och att Koranen är en allvarlig påminnelse som inte kan ignoreras.

Sammanfattande budskap

Människans ansvar: att förbereda sig för räkenskapen och leva med medvetenhet om det eviga livet.

Det stora budskapet är uppståndelsen och Domedagen.

Skapelsen som bevis: jorden, bergen, natten, dagen, solen, regnet visar Guds makt.

Domedagens visshet: helvetet för förnekarna, paradiset för de gudfruktiga.

Koranens roll: en kraftfull påminnelse som ingen kan undkomma.

